

UUDISEID

Abiks noortele esimese töökoha leidmisel

FirstJob.ee on Tartu Kutsehariduskeskuse Info- ja Karjäärinõustamiskeskuse loodud kutsehariduse tööportaal, mis avatakse ametlikult 2007 aasta oktoobris. Lehekülje idee on olla abiks noortele nende esimese töö või praktikakoha leidmisel. Portaali loomise ajendiks oli ettevõtete soov levitada infot vabade ametikohtade kohta ja leida noort tö jõudu. Teisalt noorte vajadus tööteematikast rohkem teada saada ja leida tuge töö otsimisel. Eraldi alateema on noorte ettevõtlus. Rohkem infot Karjäärituule veebiversioonist ja portaalis **FirstJob.ee**.

Uues majas uue hooga

13. augustil kolis SA Innove uude, avaramate ruumidega majja Ülemiste Citys, kus meie naabriks on Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.

Pärast suvepuhkust läks Karjäärinõustamise Teabekeskuses töö lahti uue hooga — Euroguidance'i ja Koostöökogu assistendi ametisse asus **Pirjo Eelmaa**, kes on lõpetanud Eesti Humanitaarinstituudi anglistika erialal. Pirjo on varem töötanud inglise keele õpetajana ning olnud rahvusvahelises õpilasvahetusorganisatsioonis vabatahtlik ja koordinaator.

ESF Karjääriteenuste projekti naiskond sai septembris uue liikme. Koordinaatorina alustas tööd **Mare Väli**, kes oli nimetatud projektiga seotud varemgi, olles karjääriõpetuse valikaine materjalide töörühma eestvedajaks. Mare on karjääriteenuste valdkonna spetsialistide hulgas hinnatud asjatundja, pikaajalise kogemusega karjääriteenuste valdkonna arendaja.

Oktoobris naaseb Teabekeskuse ridadesse Rajaleidja koordinaatorina **Kadri Eensalu** ja keskusest lahkub **Maria Ratassepp**.

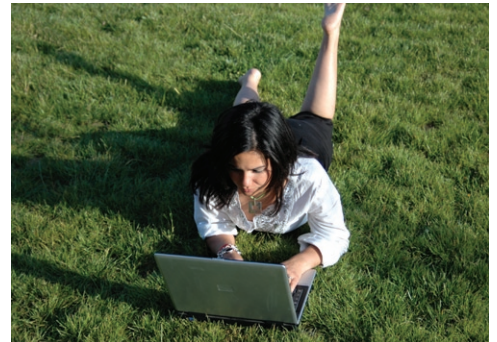
Vasakult: Margit, Teele, Kaisa, Pirjo, Kadri, Mare Lehtsalu, Mare Väli

Karjäärinõustaja kutseksam

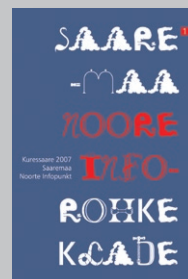
22. novembril toimub karjäärinõustaja IV ja V taseme kutseksam. Lisainfo ning vajalike dokumentide vormid Karjäärinõustajate Ühingu kodulehelt: www.hot.ee/kny.

HEA LUGEJA!

Seekordne Karjäärituul käsitleb **karjääriinfo** valdkonda. **Infotöö** on sihipärase tegevused (nt otsimine, kogumine, töötlemine, levitamine) informatsiooniga. Teema on aktuaalne, kuna esimene karjääriinfo spetsialistide kutseksam on planeeritud järgmise aasta kevadeks. Kes soovib end aegsasti eksami lainele viia või lihtsalt harida, leiab sellest numbrist vajalikku lugemismaterjali. Eriväljaandes on nii lühemad ülevaated ja uudised kui põhjalikumad käsitlused infotöö teemal. Valdkonna kohta saab rohkem teada trükisest *Karjääriinfo teejuht* (2005).

UUED TRÜKISED SAAREMAALT

Marju Pöld

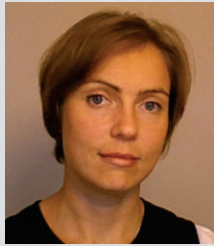
Saaremaa Noorte Infopunkt

Septembri lõpus ilmub Saaremaa Noorte Infopunktil (SNIP) infotrükis **Saaremaa Noore Inforohke Klade**, mille eesmärgiks on ärgitada noort mõtlema iseenda üle. Trükis on mõeldud eelkõige 7.-8. klassi noortele. Kladesse on koondatud tekste teemadel, mille kohta noored on kõige rohkem infopunkti küsinud ning, mida on kõige sagedamini käsitletud nõustamistel. Noor leiab teavet järgmistel teemadel: suhted, sõprus, armastus, õppimine, vaba aeg, tervis, sport, noore õigused ja kohustused, töö ja karjäärivalikud jm. Klades on ka leheküljed (*bumpage* ja *happy page*), kuhu saab kirjutada oma rõõmudest ja muredest. Trükis on noortele tasuta saadaval noorte infopunktis. Soovi korral tuleb SNIPi töötaja ka kooli noortele infotundi läbi viima, kus iga tunnis osalenu saab endale ka selle väikese hõbedase raamatu.

Õppematerjal **Karjääriplaneerijale** on koostatud lõpuklasside noortele. Sel õppeaastal loodab noorte infopunkti karjäärinõustaja kohtuda maakonna kõikide koolilõpetajatega karjäärinõustamises, kus räägitakse õppematerjali kaasabil enda tuleviku planeerimisest. Õppematerjal on lisaks teooriale ka kümme töölehte, mis aitavad kaasa iseendast ja oma võimalustest mõtlemisele. Õppematerjal ilmub oktoobrikuu jooksul.

Kontakt: **Marju Pöld** (SNIP) marjup@oesel.edu.ee

KARJÄÄRITEAVE RAHVUSRAAMATUKOGUST

Siiri Männamaa

Eesti Rahvusraamatukogu

Elukutse valikuks ja karjääri teadlikuks planeerimiseks on vaja olla informeeritud, omada võimalikult rohkelt ja mitmekülgset teavet. Üks kindel koht, kust nii eri-

palgelist ja samas kontrollitud infot otsida, on raamatukogu.

Karjääriga seotud kirjandust leidub mitmetes Rahvusraamatukogu (RR) lugemissaalides — nii humanitaarteaduste saalis psühholoogiakirjanduse riivilitel (psühholoogilised testid, tööpsühholoogia), ühiskonnateaduste saalis (tööturu ülevaated), üldlugemissaalis (haridusalane teave), õiguskirjanduse kui ka Euroopa Liidu lugemissaalis (stipendiumid, vahetusprogrammid, praktikakohad). Liidu institutsioonidesse tööle kandideerijaid saavad Euroopa Liidu infokeskusest abi testideks valmistumisel. Raamatukogus on olemas ka Karjäärinõustamise Teabekeskuse ja Tööturuameti väljaanded.

Infootsingut tasub alustada **elektronkataloogist ESTER**. See on 12 Eesti raamatukogu ühine e-kataloog, mis võimaldab otsida raamatukogudes leiduvaid raamatuid, ajakirju, ajalehti, elektroonilisi teavikuid jm. Sisuliseks otsinguks tasub kasutada märksõnaotsingut, nt märksõna abil *tööõigus* leiab tööalaseid õigusakte. Lähemalt: www.ester.nlib.ee.

Artiklite andmebaasist ISE leiab karjääriteemalisi artikleid allandmebaasidest *Majandus*, *Poliitika*, *Õigus*, *Humanitaarteadused*, *Varia*.

RRi andmebaaside kaudu on kättesaadavad mitmed rahvusvahelised ajakirjad — nt *The Career Development Quarterly*, *Techniques: Connecting Education & Careers*, *Career World*, *Careers & Colleges*, *Journal of Career Planning & Employment*, *Journal of Career Assessment*, *Working Woman* jne. Otsinguks kasutada märksõnu *career development*, *career education*, *career changes*, *occupations*, *vocational guidance*, *job hunting*, *career development planning*, *career advancement*, *professional development* jm. Rohkem infot saab e-raamatukogust.

Pikema ülevaate RRI teenustest, karjääriinfo allikatest ja kasutamisest annab Karjäärituule veebiversioon.

Kõigest täpsemalt Rahvusraamatukogu kodulehel www.nlib.ee.

ERYICA NOORTEINFOTÖÖTAJATE MIINIMUM BAASKOOLITUS

Helen Uustalu

Eesti Noorsootöö Keskus

Iga päev seisavad noored silmitsi info üleküllusega. Selles olukorras tuleb appi **noorteinfo**, milleks on noortele arusaadaval viisil ja vormis esitatud ühiskonnalane info, mis on oluline noortele tuleviku planeerimise seisukohast, toetab noorte heaolu, õigusi ja tervist ning sisaldab ülevaadet enesearenduse, harrastustegevuse ja vaba aja sisustamise võimalustest.

Noorteinfo eesmärgiks on suurendada valikuvõimalusi, mis oleksid noortele kättesaadavad, pakkudes avalikust elust otsest või kaudset teavet ning võimaldades nii noortel lihtsamini teha iseseisvaid valikuid oma elu korraldamisel.

Noorteinfo ja teavitamine on üheks prioriteediks ka Euroopa tasandi noortepoliitikas. Suurt rõhku pööratakse noorteinfo kättesaadavuse, kasutajasõbralikkuse ja kvaliteedi tõstmisele. Kvaliteedi arendamisel mängib võtmerolli erinevate noorteinfovõrgustike omavaheline koostöö ja noorteinfo tegelevate spetsialistide koolitus.

2001 aastal töötasid Euroopa Noorte Info ja Nõustamise Agentuuri ERYICA eksperdid, lähtudes Euroopa Noorteinfo Harta põhimõtetest, välja **Noorteinfo-töötajate miinimum baaskoolituse moodulid**.

45tunnine koolitusprogramm on mõeldud uutele ning väheste kogemustega noorteinfo ja teavitamisega tegelevatele spetsialistidele. Koolitus koosneb lühikestest teoreetilistest loengutest, töötubadest ja simulatsioonimängudest nelja erineva mooduli teemadel:

- 1) Noorteinfo teoorias ja praktikas;
- 2) Noorte infovajadused, informatsiooni analüüsimise ja süstematiseerimise oskused ning info levitamine;
- 3) Noorteinfotöötaja pädevused ja oskused;
- 4) Praktilised ülesanded ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamine.

2002 aastal koolitas ERYICA välja 14 spetsialisti 9 riigist (sh ka Eestist), kes oleksid võimelised koolituse sisu vastavalt oma riigi olukorrale noorteinfo ja teavitamise valdas kohandama ning emakeeles läbi viima. Eestis toimus koolitus maakondlike teavitamis- ja nõustamiskeskuste töötajatele esmakordselt 2004 aasta hiliskevadel.

Käesoleva aasta kevadel korraldas koolituse Suurbritannia Walesi piirkonna noorte teavitamise teenuseid koordineeriv *Canllaw Online*. Koolituse läbinud said sertifikaadid ning valmistuvad õpitut edasi andma noorteinfo spetsialistidele oma kodumaal. Eestis on planeeritud koolitus korraldada käesoleva aasta novembris ja selle sihtgrupiks on maakondlike teavitamis- ja nõustamiskeskuste töötajad. Rohkem infot: www.canllaw-online.com.

Koolitusest saab lähemalt lugeda Karjäärituule veebiversioonist ja www.eryica.org.

Noorteinfotöötajate koolitus Cardiffs

INFOAUDIT ORGANISATSIONI INFOKESKKONNA HINDAMISEKS

Aira Lepik

Tallinna Ülikool

Auditeerimine tunnustatud juhtimistehnikana on juurdunud paljudes organisatsioonides. Teadmispõhises ühiskonnas on asjakohane ja ootuspärane käsitleda keskkonda organisatsiooni puhul ka infokeskkonnana ja organisatsiooni väljakutseks võiks olla ka infoaudit.

Organisatsiooni infokeskkond

Infokeskkonda analüüsid on oluline silmas pidada nii infojuhtimist organisatsiooni sisekeskkonnas (infovajaduse tunnetamisest info kasutamiseni) kui ka võimet organisatsiooni väliseskkonnast ära tunda relevantset informatsiooni ja seda organisatsiooni sisse tuua. Organisatsiooni edukus eesmärkide saavutamisel sõltub sellest, kuidas ta suudab ümbritsevas (info)keskkonnas toimuvaid muutusi jälgida, saadud infot olemasolevaga sidustada ning kasutada.

Mis on infoaudit?

Infoauditi käigus selgitatakse välja organisatsiooni sise- ja väliseskkonna inforessursid ning nende kasutamine organisatsiooni strateegilisi eesmärke järgides. Organisatsiooni infokeskkonna hindamise eesmärgiks on määrata, millist infot ja kus vajatakse nii organisatsiooni, allüksuse kui töökoha tasandil.

Kuidas infoauditit läbi viia?

Infoauditi kavandamise ja läbiviimise seitse sammu:

1. Selge arusaamine kujundamine organisatsioonist, st infoauditi oodatava tulemuse reaalne kasutamisevõimalus organisatsiooni strateegiliste eesmärkide saavutamisel;
2. Edutegurite määratlemine, mis aitaksid kaasa organisatsiooni strateegiliste eesmärkide realiseerimise tulemuslikkusele uuenedu infokeskkonnas, informatsiooni määratlemine organisatsiooni kriitilise edutegurina;
3. Infoauditi planeerimine, mis sisaldab selle ulatuse ja lähenemistee määratlemise, vajalike ressursside välja selgitamise ja auditeerimise läbiviimise meeskonna valimine;
4. Andmete kogumine — vahendid ja võtted, et andmete kogumise meetodid tagaksid kogutud teabe relevantsuse;
5. Andmete analüüs ja süntees suundumuste ja rõhuasetuste välja selgitamiseks tõendusvahenditeks järeldusteks;
6. Soovituste ja praktilise tegevuskava välja töötamine infoauditi tulemuste juurutamiseks organisatsiooni infokeskkonnaarendamisel;
7. Auditi tulemuste tutvustamine asjaomastele sihtrühmadele nii organisatsiooni sise- kui ka väliseskkonnas.

Mida infoaudit annab?

Infoaudit arendab organisatsioonis arusaamist nii sellest, kus ja kuidas on informatsiooni loodud kui ka informatsiooni dubleerimisest, lünkadest infovoogudes ja informatsiooni kvaliteedist, mõjust ja väärtusest organisatsiooni strateegiliste eesmärkide saavutamisel.

Artikli täispikk versioon: www.innove.ee/teabekeskus/karjaarituul.

INFOTEENINDUS CIMO-S

CIMO (Centre for International Mobility) on Soome rahvusvahelise õpirände keskus, mis tegeleb stipendiumite ja vahetusprogrammide administreerimisega. CIMOst võivad stipendiume taotleda kõikide riikide elanikud.

Infoteenuseid vahendavad CIMOs neli inimest. Nende ülesandeks on anda infot nii õpirändehuvilistele soomlastele kui ka välismaalastele, kes tahavad õppida Soomes. Nõu küsivad (tulevased) tudengid, vabatahtlikud ja teised finantseerimise, majutuse jm praktilise kohta. Infoteenuseid pakutakse e-posti teel, telefonitsi ja keskuses kohapeal suheldes. Kõige rohkem päringuid saabub e-posti teel. Klientideni jõutakse ka sihtrühmadele orienteeritud infotundide ja haridusmesside kaudu.

Infoteenustuse töötajad tegelevad veebilehtede info uuendamise, raamatukogu komplekteerimisega, infotundide korraldamisega. Kõik CIMO infoteenuste pakujad ei ole raamatukogundusliku või infoteaduste taustaga. Kogemused on põhiliselt omandatud töö käigus.

Õpirändevõimaluste tutvustamiseks Soome noortele on sobivaim veebileht **Maailmalle.net** ja välismaalastele **Discover Finland**. Soome noored küsivad kõige enam inglise keeles õppimise võimaluste kohta. 2005.-2006. aastal olid Soome tudengite hulgas kõrghariduse omandamiseks populaarsemad sihtriigid Ühendkuningriik, Rootsi, Eesti. Vahetusõpilased eelistasid omandada kõrgharidust Saksamaal, Hispaanias, Rootsis.

Klienditeenindajad peavad oma töö plussiks seda, et pidevalt on vaja midagi uut õppida, kuid samas võib selline olukord ka stressi tekitada. Rutiini tekitab küsimuste kordumine. Kuna kliendid on erinevad, tuleb küsimusi vaadata kliendikeskselt.

Kasulikud veebilehed

www.cimo.fi — info Soomes õppimise, elamise, stipendiumite, soomlaste õpirände statistika, kasulike allikate jm kohta.

finland.cimo.fi — Discover Finland sisaldab Soomes pakutavate ingliskeelsete õpingute andmebaasi, infot stipendiumite, praktikavõimaluste jm kohta.

www.opintoluotsi.fi — ülevaade haridussüsteemist ja ingliskeelsetest kursustest Soomes.

www.koulutusnetti.fi — lehekülj sisaldab andmebaasi õppimisvõimaluste kohta Soomes.

Ülevaate koostasid Kira Andresson, Sari Pohjola, Morris Malmelin ja Samuli Repo

Foto: Copyright Janne Westerlund / CIMO

INFOTÖÖALASTE TEADMISTE JA OSKUSTE OMANDAMISEST

Karjääriinfospetsialisti kutse¹ taotlemisel on vaja omada infoteaduste alast kõrgharidust või selle asemel erialast 2 aasta pikkust töökogemust. Artikkel annab ülevaate nii kõrghariduse saamise kui enesetäiendamise võimalustest Eestis

Infotöö on sihipärased tegevused (nt otsimine, kogumine, töötlemine, levitamine) informatsiooniga. **Infoteadus** on teadus, mis uurib informatsiooni edastamist infoloojalit infotarbijani ning selle uurimisvaldkondadeks on organisatsioonide ja isikute infokeskkond, infovajadus, info hankimise viisid ja inforessursside organiseerimine sellisel kujul, mis võimaldaks soovitud informatsiooni kiire kättesaamise.

Infoteaduse, infojuhtimise ja dokumendihalduse erialad sobivad kõigile neile, kes tahavad tegeleda informatsiooni kogumise, korraldamise ja vahendamisega, kellel on hea analüüsivõime ning keda huvitab töö elektroonilises ja digitaalses keskkonnas. Siit leiab endale sobiva valdkonna nii vaikselt iseseisvat tööd otsiv kui hea suhtleja.

Rakenduslik kõrgharidus Viljandist

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias saab õppida bakalaureuseõppes infoteaduse ja dokumendihalduse ning raamatukogunduse ja infoteaduse eriala. Viimati mainitud eriala lõpetajal on järgmised

oskused: toimetulek infoallikatega, nende valik, hindamine ja süstematiseerimine; infootsingu oskused ning infoturul toimuvaga kursisolek; andmebaaside koostamine; teatud tasemel veebi-, elektroonilise publitseerimise ning multimeedia oskused. Õppevormid on päevane õpe, õpe Avatud Ülikoolis ja suveakadeemias.

¹ Toimetuse märkus: Esimene karjääriinfo spetsialisti kutseksam on plaanitud 2008 aasta kevadeks

² Euroopa ainepunkt

Viljandis õppimise võiksid valida need, keda huvitab tugevalt praktikale suunatud klassikaline raamatukogunduse õppimine. Rakenduskõrgkoolina on kultuuriakadeemial rohkelt võimalusi praktiliseks tegevuseks, nt infotöö praktika kestab 4 nädalat. Eesti raamatukogudes osatakse seda ka hinnata.

Kontakt: e-post: lahtmaa@kultuur.edu.ee (õppekorralduse spetsialist Lembe Lahtmaa).

Lähemalt: www.kultuur.edu.ee

Ülevaate koostasid Aivi Sepp ja Lembe Lahtmaa

Õppima Tallinna Ülikooli infoteaduste osakonda

Bakalaureusetaseme õppes antakse raamatukogunduslikud teadmised laiemas kontekstis, pidades silmas ka teisi infoasutusi.

Õppida saab bakalaureuse, magistri- ja doktoriõppes. Õppevormid on päeva- ja kaugõpe, õpe Avatud Ülikoolis; osa õppetööst viiakse läbi e-õppes. Kaugõppes teadmiste omandamine on kasulik neile, kes juba töötavad infotöoga seotud ametikohtadel, kuid kel puudub sellealane haridus. Infotöö Keskus korraldab täiendõppe kursusi ning kutseõpet.

Praktika osa õppekavas on varasemaga võrreldes vähenenud. See on tingitud üleminekust uutele 3+2 õppekavadele, mis tõttu teoreetiline õpe tuli mahutada vä-

hemale ajale. Bakalaureuseõppes läbitakse 4nädalane raamatukogupraktika, mis sisaldab ka infotööd. 3nädalane infotöö praktika toimub magistriõppes.

Kontakt: e-post: lis@tlu.ee (praktika- või töökohapakkumised); infotöö@tlu.ee (koolitussoovid Infotöö Keskusele).

Lähemalt: www.tlu.ee

Osakonda tutvustas Tiiu Reimo

Karjääriinfoallikate tutvustamine

Lasteaiaõpetajate, sotsiaaltöötajate ning noorsootöötajate igapäevatoos on karjääriinfo valdamisel ja selle edastamise oskudel oma kindel koht. Nii väikelapsed kui noored vajavad täiskasvanute tuge eneseleidmiseks ühiskonnaliikmena; vähemate võimalustega või toimetulekuoskustega täiskasvanute asjatundlik informeerimine võib nende sulandamisel ühiskonda olla otsustava kaaluga.

Tallinna Pedagoogilises Seminaris

saavad karjääriinfoalal tutvustada nii lasteaiaõpetaja, noorsootöö kui sotsiaaltöö eriala õppurid. Eelkoolipedagoogika põhi- ja täiendusõppes tutvustatakse nii värskemaid meetodikaid kui õppematerjale ka karjääriinfo vallas. Noorsootöötajate jaoks on oluline tunda ja osata soovitada karjääriinfo allikaid teismeliste ning noortele täiskasvanutele. Selle eriala aine **Nõustamise ja supervisiooni alused** (2 EAP²) sisaldab ~10 tundi karjääriinfo alast õpet.

Kontakt: Piret Talur (piret.talur@tps.edu.ee).

Täpsemalt: www.tps.edu.ee

Koolitusvõimaluste kohta saab pikemalt lugeda **Karjäärituule veebiversioonist**.

Karjääriinfoalaste Teabekeskus

Lõõtsa 4, Tallinn 11 415

tel: 6 99 80 59

e-post: teabekeskus@innove.ee